

Dokument nr. 8:122

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Ola D. Gløtvold og Inger S. Enger om å styrke dyrevernet gjennom sterkere folkevalgt deltakelse og medansvar der det oppstår konflikt på grunn av skader og tap forvoldt av fredede rovdyr

Til Stortinget

Bakgrunn

Tap av beitende bufe på grunn av rovdyrangrep har økt katastrofalt i løpet av de siste 10 år. I 1990 ble det erstattet 6 700 drepte eller sterkt skadede dyr som måtte avlives. I 2001 var det sammenlignbare tallet 32 000 dyr.

Antall dyr på beite i den samme perioden har stort sett vært stabilt. På grunn av vanskelighetene med å finne igjen kadaver og dermed få dokumentert skade/tapsårsaken, er det grunn til å tro at de reelle skadene på grunn av rovvilt er mye større, noe også flere dødsvarslerforsøk viser. Ut fra offentlig statistikk over tap av dyr på beite i årene før rovdyrene gjorde seg mer og mer gjeldende på 80-tallet, synes de reelle tallene for rovvilt drept bufe å være om lag 50 000 dyr. Dette er også samsvarende med det antall dyr som det blir søkt erstatning for. Men om lag 18 000 av disse blir ikke erstattet på grunn av at de ikke kan dokumenteres tapt, da de kan være trukket inn i hi, urer, gravd ned eller er helt oppspist av rovviltet eller åtselsdyr og fugler.

Lidelsen for dyrene er store, spesielt for de som ikke blir drept under rovdyrangrepet, men lever videre både i timer og døgn etter angrepet. Disse dyrene er også spesielt vanskelige å finne, da et skadet dyr som regel, hvis det kan, vil prøve å gjemme seg mest mulig umiddelbart etter en slik skade.

Skadedependende tiltak i ulike former er utprøvd og praktiseres i de rovdyrutsatte områdene uten at disse er effektive nok for å unngå nye angrep og lidelser, bl.a. på grunn av at rovdyrene følger etter og foretar angrep på innmark eller flytter seg til nye utmarksområder der det er beitende bufe.

Dyrevernet og dyrevernsnemndene har i de senere årene kommet sterkere inn i det forebyggende og avvergende arbeidet når det gjelder rovdyrskader og konflikter. I sammenlignbare sakssammenhenger, som ved skade forvoldt av hund, kan dyrevernet og dyrevernsnemndene henvende seg til de som er an-

svarlig for skadevolder med sanksjoner og pålegg. Dette er et viktig prinsipp i alle slike saker, men dyrevernsnemndenes muligheter til slik reaksjon i rovdyrsaker er svært uklare.

Forslagsstillerne mener dyrevernets stilling må styrkes også når det gjelder de skader og lidelser som rovdyrangrep medfører. Det må derfor avklares at dyrevernsnemndene kan pålegge fjerning av skadegjørende rovdyr ved at slike individ raskt blir tatt ut. Denne forvaltningsmessige avklaringen må skje nå, fordi en behandling av den nye rovviltmeldingen først vil skje i 2004, og det vil derfor gå minst tre beitesesonger før resultatene av en ny behandling vil bli gjort gjeldende.

Forslagsstillerne mener det snarest må utarbeides rutiner og forskrifter for en slik dyrevernmessig håndtering når rovdyr påfører skader og lidelser på bufe, og det er utført fornuftige forebyggende tiltak uten at disse har fullgod virkning.

For å sikre dyrevernet i en slik situasjon foreslås følgende:

Dyrevernet, ved dyrevernsnemnda, kan kreve at rovvilt som gjør skade på bufe kan tas ut/felles. Kravet om slikt uttak fremmes for en partssammensatt kommunal nemnd. Denne nemnda bør bestå av et medlem fra viltnemnda, et medlem fra dyrevernsnemnda og et medlem fra formannskapet. (I større kommuner kan formannskapetets representasjon være tre medlemmer). Nemnda skal ha som oppgave å løse dyrevernmessige og etiske spørsmål i forholdet mellom rovdyr og bufe. Heretter kalt kommunal nemnd for dyreetikk i rovdyrsaker.

Dersom denne nemnda godkjenner dyrevernsnemndas krav om uttak/felling av det skadegjørende rovdyret skal dette forelegges fylkesmannens miljøavdeling for godkjenning. Fylkesmannens miljøavdeling kan forelegge saken for Direktoratet for naturforvaltning (DN), og endelig avgjørelse fra disse fagorganene skal foreligge fra fylkesmannens side

raskest mulig og senest innen to døgn fra henvendelsen er gjort fra den kommunale nemnda for dyreetikk i rovdysaker.

Dersom fylkesmannen og DN er enig i begjæring om uttaket igangsettes dette umiddelbart. Dersom fylkesmannen og DN motsetter seg slikt uttak, kan denne beslutningen ankes til en fylkeskommunal nemnd for dyreetikk i rovdysaker, som enten er fylkesutvalget eller et utvalg av fylkesutvalgets medlemmer utpekt av fylkesutvalget. Dette utvalget skal behandle en slik anke snarest og innen to døgn fra anken fremmes.

Avgjørelsen til den fylkeskommunale nemnda for dyreetikk i rovdysaker kan bare omgjøres av Miljøverndepartementet v/miljøvernministeren.

Dersom miljøvernministeren velger å bruke denne endelige bestemmelsesmyndigheten i en slik sak, og det betyr at han motsetter seg uttak/felling av skadegjørende rovdyr, må miljøvernministeren gjennom sitt departement påse at det stilles tilstrekkelige økonomiske midler til rådighet for skadeforhindrende og avbøtende tiltak, slik at beitende bufe kan være ute på beite i den perioden det er normalt å ha beitedyr ute, om dette er på utmark eller innmark.

En slik forpliktende handling må dyrevernet kunne kreve av miljøvernministeren, da det er myndig-

hetene gjennom flertallsvedtak i Stortinget som har besluttet den rovdyrpolitikken vi har i dag, og at denne skal praktiseres/forvaltes slik at beitebruk og husdyrhold skal kunne opprettholdes og at beitende bufe ikke skal bli skadelidende.

Forslag

På denne bakgrunn blir det fremmet følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen snarest iverksette ordningen med dyreetiske tiltak slik de er beskrevet i forslaget med bl.a. anledning til opprettelse av kommunale og fylkeskommunale nemnder for dyreetikk i rovdysaker i kommuner og fylker der dette er aktuelt.
2. Der miljøvernministeren går imot dyrevernets begjæring om uttak av skadegjørende rovvilt, må staten ved Miljøverndepartementet stille økonomiske ressurser til rådighet slik at forebygging og avbøtende tiltak sikrer beitende bufe mot skader og pine.

29. april 2002